

Rada
Evropské unie

Brusel 29. září 2017
(OR. en)

12671/17

FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	12112/17
Předmět:	Pracovní dokument předsednictví pro zasedání Rady pro obecné záležitosti konající se dne 17. října 2017 – každoroční dialog o právním státě

Delegace naleznou v příloze pracovní dokument předsednictví určený k projednání na zasedání Rady pro obecné záležitosti dne 17. října 2017.

Rada pro obecné záležitosti, 17. října 2017

Dialog o právním státě

Pracovní dokument estonského předsednictví

„Pluralita sdělovacích prostředků a právní stát v digitálním věku“

Úvod

Prostřednictvím závěrů Rady a členských států z prosince 2014 o zajištění dodržování zásad právního státu **byl zaveden každoroční dialog o právním státě** v rámci Rady pro obecné záležitosti.

První dialog se konal v průběhu lucemburského předsednictví dne 17. listopadu 2015 a **druhý** dne 24. května 2016 během nizozemského předsednictví v rámci Rady pro obecné záležitosti.

Slovenské předsednictví v Radě pro obecné záležitosti dne 15. listopadu 2016 provedlo **vyhodnocení dialogu**, které potvrdilo, že členské státy v něm chtějí pokračovat a prohloubit jej.

Třetí dialog o právním státě

Svoboda a pluralita sdělovacích prostředků jsou předpokladem a nezbytnou zárukou řádně fungující demokracie. Svoboda projevu a svoboda a pluralita sdělovacích prostředků jsou zakotveny v Listině základních práv EU a patří mezi základní demokratické hodnoty, na nichž je Evropská unie založena.

V návaznosti na každoroční kolokvium Evropské komise o základních právech, které bylo v roce 2016 věnováno tématu plurality sdělovacích prostředků a demokracie, by předsednictví rádo vyzvalo ministry, aby se zabývali **specifickými výzvami, které pro pluralitu sdělovacích prostředků a právní stát přináší digitální věk.**

Otevřenost digitálních platforem a internetu usnadňuje participativní, transparentní a účinnou demokracii. Zároveň však v důsledku digitálního věku v novém integrovaném mediálním prostředí zesílily **výzvy pro základní práva, demokracii a právní stát**, neboť šíření nepřesných a nepravdivých zpráv prostřednictvím sociálních médií a internetu může mít negativní dopad na důvěru ve sdělovací prostředky a kvalitu politické debaty o otázkách, které jsou klíčové pro demokratické společnosti. Rozsáhlé digitální dezinformace mohou podkopat základ demokracie – politickou angažovanost informovaných občanů. Ztráta důvěry ve sdělovací prostředky může také narušit schopnost sdělovacích prostředků plnit svou úlohu subjektů poukazujících na odpovědnost států, EU a soukromých aktérů a přispívat tak k prosazování právního státu. V době, kdy řada zejména mladých občanů **stále více využívá internet a sociální sítě** jako hlavní zdroj zpráv, je klíčové zajistit pluralitní, nezávislé a kvalitní informace jakožto předpoklad zachování důvěry ve sdělovací prostředky a stejně je důležitá je schopnost rozlišit, které informace jsou přesné a spolehlivé, a které nikoli.

Za účelem diskuse o této výzvě uspořádalo estonské předsednictví dne 12. července 2017 v Bruselu **neformální odborný seminář** na téma plurality sdělovacích prostředků a právního státu v digitálním věku. Semináře se zúčastnili zástupci členských států EU, orgánů EU, Agentury EU pro základní práva, Rady Evropy, účastníci z řad novinářů a mediální společnosti, občanské společnosti a akademické obce. Stručné informace o semináři jsou k dispozici v dokumentu 12112/17.

V průběhu semináře účastníci diskutovali o tom, co by různí aktéři – například členské státy, orgány EU, nevládní organizace a mediální společnosti – mohli v digitálním věku dělat pro zajištění důvěryhodnosti informací, důvěry ve sdělovací prostředky a politické debaty založené na přesných informacích. Význam **pluralitních, nezávislých a důvěryhodných sdělovacích prostředků** jakožto strážce a hlídacího psa demokracie a právního státu nesmí být podceňován. V případě ztráty důvěry ve sdělovací prostředky může být narušena schopnost médií plnit tuto zásadní úlohu. Na semináři bylo zdůrazněno, že výzev je vícero a vyžadují nové přístupy, nicméně cenzura je jednoznačně vyloučena. Účastníci podtrhli, že odpovědnost v tomto ohledu sdílí zákonodárci, novináři, vydavatelé a internetoví zprostředkovatelé, ale také občané jakožto konzumenti informací. Řada přispěvatelů poukázala na to, že ne vše je možné regulovat zákonem nebo samoregulací. Mediální gramotnost mladých lidí, ale i dospělých je zásadní pro to, aby konzumenti informací dokázali rozlišit nepravdivé nebo zavádějící informace a také pochopit motivace a zdroje, které za falešnými zprávami stojí.

Předsednictví by chtělo toto téma dále projednat v průběhu třetího dialogu o právním státě na základě těchto otázek:

- Otázka č. 1:** Co považujete za nejzávažnější výzvy pro právní stát, demokracii a základní práva v digitálním věku a v prostředí nových médií? Sdělte prosím své zkušenosti s tím, jak by bylo možné k těmto výzvám přistupovat.
- Otázka č. 2:** Jak mohou členské státy podpořit novináře, vydavatele a internetové zprostředkovatele při zajišťování kvality žurnalistiky a spolehlivosti uveřejňovaných informací? Uveďte prosím výzvy a osvědčené postupy, s nimiž jste se setkali na vnitrostátní úrovni.
- Otázka č. 3:** Mediální gramotnost hraje zásadní úlohu při udržování důvěry ve sdělovací prostředky, neboť umožňuje čtenářům, posluchačům a divákům rozlišovat spolehlivé zdroje informací od nespolehlivých. Jaká je úloha členských států při zajišťování toho, aby občané EU každého věku měli dostatečné dovednosti v oblasti mediální gramotnosti?

Organizace dialogu

Po úvodu předsednictví a ředitele Agentury EU pro základní práva budou Komise a členské státy vyzvány, aby se vyjádřily na základě tří výše uvedených otázek. V návaznosti na diskuzi vypracuje předsednictví **závěry předsednictví**.

Předsednictví ve spolupráci s partnery z trojice předsednictví postoupí závěry předsednictví příslušným přípravným orgánům Rady k dalšímu zvážení. Další navazující činnost může následovat poté, co Rada opětovně vyhodnotí dialog o právním státu do konce roku 2019.

